

LA "GLORIOSA" REVOLTA D'OCTUBRE

EDITORIAL

ELS FACTORS DE LA VICTORIA

La candidatura del FRONT CATALA D'ORDRE va recollint, pertot arreu on es presenten els seus components, una adhesió i un fervent entusiasme de la gran majoria dels electors, que bé podem dir, sense por a què els fets posteriors ens desmenteixin, que el proper dia 16 assolirà un esclatant triomf.

Elements bàsics d'aquesta victòria són els postulats que integren el programa immediat dels partits coalitzats per a la propera lluita electoral, els quals cal adjuntar, com a valor secundari gens despreciable, la capacitat i simpatia personal que inspiren els noms dels Sis. Ayats, Badia, Estelrich, Busquets i Hernando de Larramendi.

Certament, l'opinió general, àdhuc ja menys il·lustrada, té la convicció ferma que vivim unes hores greus que, en un pervindre no gaire llunyà, poden esdevenir tràgiques, en les quals desaparegui i vagi a fons tot el contingut de la nostra civilització cristiana, sense la menor esperança que allò que pretén substituir-lo, moral i materialment sigui digne de valoritzar-se i de fer un esforç per aconseguir-ho. Els qui, per durant llargues anyades, hem viscut en un ambient familiar dintre de Catalunya, hem rebut la sanitosa influència de les virtuts pairals i hem estat espectadors de com, gràcies al treball i al raonat estalvi, nombrosos elements de la classe mitja ascendien a l'estament superior i formaven el fonament de l'actual riquesa industrial i comercial de la nostra terra, no podem veure, sense sentir intensa païra, l'assalt constant, amb una continuïtat torbadora, que donen els elements revolucionaris a tot allò que ha estat la determinant de la fàlisi de l'ànima de Catalunya. Defensar, doncs, els sentiments de Pàtria, Propietat i Justícia social —aquest darrer en el concepte ample i generós de la doctrina catòlica— i tots ells superiorment presidits pel que de dret li pertany la primàcia, o sigui, la Religió, ha estat l'aglutinant dels diversos partits que formen el FRONT CATALA D'ORDRE, disposats a lluitar i vèncer als agents conscients o inconscients de la Revolució, als qui, coalitzats en amalgama inconfusible, constitueixen el «Front d'Esquerres», servents incondicionals dels dirigents socialistes de Madrid, pels qui la revolució ha d'ésser l'estat permanent de la política espanyola.

Cal prestar, doncs, tot l'ajut possible als candidats del FRONT CATALA D'ORDRE; s'imposa treballar sense treva pel seu triomf i aconseguir que aquest sigui esplèndid per tal de fer demostració ostensible de com pensa i sent el nostre poble; és precis que la Revolució, amb la qual se'ns amenaça, no solament sigui impossible per restar vençuts els seus agents i simpatitzants, sinó que aconseguim la redempció dels nostres germans de Pàtria per la implantació d'un programa en el qual s'inscriui, en primer terme, tot quant importa la base i fonament de la prosperitat i del benestar de l'individu i de la societat.

TOTES LES REVOLUCIONS ACABEN IGUALMENT: MENTRE ELS CULPABLES ES PASSEGEN TRANQUIL·LAMENT, ELS ANONIMS LLUITADORS DE BONA FE VAN A PARAR ALS PRESIDIS.

TINGUENT-HO PRESENT ELS QUE ES DEIXIN ENDUR PEL VERBALISME DELS EMPRESSARIS DEL DESORDRE

Dia 5

Grups d'obrers, la majoria menors d'edat, provocaren amb llurs coaccions una vaga que de no haver estat controlada per l'autoritat, hauria fracassat totalment. Per primera vegada vam tenir ocasió de contemplar com els agents de l'autoritat organitzaven l'atur.

Ben aviat, per a poguer circular automòbils, fou necessari ostentar el títol de metge, autoritzacions de la Generalitat o cartells que deien "autoritat". L'espectacle resultà memorable.

La ràdio difonia les ordres de vaga bo i anunciant els primers esdeveniments d'Astúries.

La situació que havia començat amb una aparença d'inofensivitat, s'agreujà per moments.

Cap al vespre les coses prenen un caire inquietant. A la nit esclataren dos petards en una de les finestres de l'edifici d'Obres Públiques. L'endemà, el Comissari de la Generalitat, en unes notes molt pintoresques llençades també per ràdio — per Ràdio Girona — condemnà l'esclat d'aquells petards i anava controlant l'atur. L'opinió, per la seva banda, condemnava el contingut d'aquelles allocucions radiades que causaven més mal efecte encara que els petards esclatats en plena nit.

El divendres a la nit, s'anuncià que la vaga se suspendria l'endemà per unes hores a Girona en motiu d'ésser mercat. Això no obstant, el mercat quedà anullat. Aquells que vingueren a Girona s'entornaren tot seguit al seu lloc d'origen. Els botiguers de l'Esquerre estaven desesperats.

Mentretant, ja en dissabte, a l'estació dels ferrocarrils quatre insolvents, en presència de molts curiosos, feien parar els de M. Z. A. desenganxaren la locomotora del correu de Barcelona. Tots els combois que anaven arribant eren objecte de parada definitiva. Per això pels carrers de la nostra ciutat veiérem bon nombre d'estrangers que foren obligats a baixar dels expressos. La Guàrdia civil era obligada a retirar-se.

A la tarda del dissabte dia 6 les coses prenen un caire pitjor. A dos quarts de quatre fou substituït l'Ajuntament popular per una Comissió gestora presidida pel desafortunat Camps i Arboix. A les cinc de la tarda, a la plaça de Sant Agustí hom contemplava una concentració de vaguistes que s'emplaçaven per afegir següent al Teatre Municipal,

després de prometre's la mateixa glòria social. El dia anterior s'havia assaltat el Centre Radical i s'havia executat al senyor Lerroux a través d'un retrat. El dissabte una colla de subjectes de l'Aliança obrera envairen el "Centre Catalanista" i obligaren a tancar-lo. Després un grup d'indocumentats intentà d'assaltar-lo. S'envai el centre de la F. J. C. Es volgué destruir l'estàtua de la Verge de la Peira. Es cometieren algunes altres violències de to menor.

Tot el dia hom observava com la situació anava agreujant-se i com les autoritats de la Generalitat anaven quedant superades per les forces de l'Aliança obrera en l'estatge de la qual, situat a la Cort-Reial, hi havia un cartell que deia: "Aliança Obrera ha declarat la vaga general revolucionària". El matí del dissabte, encara els de l'Aliança anaven en bicicleta. A la tarda es movien ja en auto. Els permisos de circulació donats per la Generalitat no eren reconeguts si no els avalava l'Aliança.

Així va arribar el vespre, amb la declaració feta per Companys a Barcelona de l'Estat Català dintre la República Federal, que tants de catalans escoltàrem, a través d'un aparell de ràdio.

Des de la balconada de l'Ajuntament de Girona, el gestor del mateix va proclamar l'Estat Català. Una bandera d'aqueixa agrupació era grotescament besada per una dona. La guàrdia d'honor del proclamador d'Estat Català causava una impressió de grotesca petulància. El gestor, que no era sinó Camps i Arboix, acabà el seu parlament amb un fantàstic "bona nit". La veu rogallosa del senyor Miquel Santaló, revalidà l'allocució i requeri a tots els presents que l'imiteassin.

Tothom va obeir al senyor Santaló ja que més tard o més d'hora la fugida fou unànime.

D'aquesta manera, es preparava la gran tragèdia. Mentre escoltàvem les barbaritats que vomitava "Ràdio Barcelona", l'ona de ràdio Madrid, preparada per a que tothom la trobés entenedora, llençava veus d'impressionant severitat. A la bogeria de Companys proclamant l'Estat Català (en una allocució literàriament perfecta, cal reconèixer aquest detall) Lerroux contestava amb l'espetec dels ressorts del poder.

A Girona, mentre tant, els esdeveniments es desenrotllaven fatalment. Proclamat l'E-

tat de Guerra, de la caserna del batalló de Muntanya sortí el piquet per a llegir el ban corresponent, la qual cosa havia de realitzar el Comandant d'Estat Major Sr. Dominguez Otero. Unes mans insensates deixaren la ciutat a les fosques. L'obscuritat produí els seus efectes en els que havien de "guardar" l'ordre pels carrers. Tots fugiren. Si s'eixigués l'Onyar, trobaríem armes a cabaços. Del Centre Republicà del carrer del Carme els revoltosos fugien pels darrers, impressionats només amb els focus d'uns reflectors instal·lats en la caserna d'Artilleria. L'Ajuntament fou abandonat en fer-se escoltar les trompetes de la tropa. La clau instal·lada al Teatre pels cassos de foc obrí les portes de la part posterior de l'edifici.

Mentre tant, a l'edifici de la Comissaria, la gernació que tota la tarda l'omplia havia quedat molt reduïda. Amb tot, passaven de cent els que hi eren en sentir-se els soldats que baixaven per a la proclamació de l'Estat de Guerra. Muntat a cavall, el comandant Dominguez Otero, davant la porta principal de la Comissaria llegeix el ban; els fars d'un automòbil procedent d'Amer, il·luminen aquell indret. L'espetec d'uns trets i el llampec d'una fugonada fan la se-

va aparició i el Comandant cau mortal i covardament ferit. Les forces de l'exèrcit impressionades es repleguen i prenen tot seguit punts estratègics. Des del campanar de Sant Martí; des de les altures del Carme; des de diverses cases particulars, les boques de nombroses ametralladores esperen la llum del nou dia.

Dintre la Comissaria, el pànic s'ensenyoreix dels revoltats. Bona part es fan escàpols. Alguns, fins i tot amb les sabates a la ma, per mor de no ésser escoltats. La fosca total en que es trobava la Ciutat els emparava en la fugida. Dintre la Comissaria hi havia persones alienes a l'aventura. Persones que han presenciat la tragèdia com els que hi eren voluntàriament.

La nit passa amb relativa calma, però en fer-se de dia, les ametralladores ja esmentades escopiren les seves bales assetjant l'edifici on hi trobà la mort un jove que caigué acribillat entre els revoltosos que es negaven a rendir-se. En altres indrets de la Ciutat, especialment a la plaça de l'Independència, les bales xiulaven afluades.

Telèfons
del "DIARI DE GIRONA"
Administració — 327. R.
Redacció e impremta — 114

Front Català d'Ordre

Candidatura a Diputats a Corts

Josep Ayats i Surribas

Carles Badia i Malagrida

Jaume Busquets i Norat

Joan Estelrich i Artigues

Lluís Hernando de Larramendi

CIUTADANS: Recordeu aquelles hores tràgiques i barreu el pas als homes que les promogueren, votant al FRONT CATALA D'ORDRE

INFORMACIO GENERAL

VIDA RELIGIOSA

SANTORAL. — Demà diumenge de Septuagesima, Sants: Sant Ciril Alexandri, b. i dr.; Santa Apollonia, vg i mr., Sant Jocunde, compatró de Vilafranca.

Missa de demà: De la Dominica de Septuagesima, en commemoració de Sant Ciril Alexandri, i de Santa Apollonia. Color morat.

QUARANTA HORES. — Comencen demà, diumenge, i seguiran tota la setmana a l'església de les RRdes. Dominiques, essent les hores d'exposició de les vuit del matí a dos quarts de dotze, i a la tarda, de les quatre a les sis.

INDICACIONS SETMANALS. — Demà, segon diumenge de mes està dedicat a la Immaculada Concepció. Per ésser Septuagesima, es guanya indulgència per la Butlla, en les degudes condicions.

EVANGELI. (Dominica de Septuagesima Sant Mateu Cap. XX - v. v. 1-16.

En aquell temps: Jesús posà als seus deixebles aquesta paràbola: "El regne dels cels és semblant a un pare de família qui sortí a primera hora a llogar treballadors per a la seva vinya. I tracte fet amb els treballadors, d'un diner per dia, els envià a la seva vinya. Sortí cap a hora de tèrcia i en veu d'altres que s'estaven a la plaça sense feina. I els diu: "Aneu també vosaltres a la meua vinya, i us daré el que sia just". I se n'hi anaren. Sortí encara cap a hora sexta i hora nona, i féu igual. I eixint per allà l'hora onzena, en troba d'altres, parats a la plaça i els diu: "Com us esteu aquí tot el dia sense fer res? — "Es que ningú no ens ha llogat", li responen. Diu: "Aneu: també vosaltres a la meua vinya." En essent cap vespre, l'amo de la vinya diu al seu majordom: "Crida els treballadors i paga'ls el sou, començant pels darrers fins als primers." A l'arribar, doncs, els que hi anaren a l'hora onzena reberen un diner per cap. I a l'arribar els primers, es pensaven que pujarien de sou, però també ells cobraren un diner cadascú. I tot cobrant, mormolaven contra el pare de família, dient: "Aquests darrers només han fet una hora, i tu els has posat iguals a nosaltres que hem portat el pes del dia i la calda." — I responen a un d'ells, diu: Amics, no et faig cap tort. No has pactat amb mi per un diner? Pren el que és teu, i veste'n. Jo vull donar a aquest darrer igual que a tu. Que no en puc fer el que vull del que és meu? O és que el teu ull és dolent per què jo sóc bo? Així els darrers seran els primers i els primers els darrers; que molts són els cridats i pocs els escollits."

ELS CULTES:

Sta. Església Catedral. — Demà, diumenge de Septuagesima. Publicació de la Santa Butlla. De 6 a 8, missa cada mitja. A dos quarts de 10, cant de "Prima i Tertia". A les 10, processó per a la publicació de la Santa Butlla, que sortirà de l'altar de l'Esperança i recorrerà l'interior del temple. A continuació, missa solemne amb sermó que dirà el Dr. D. Josep M. Noguera, pvr., catedràtic del Seminari. A tres quarts de 12, missa.

CONGREGACIO MARIANA

Essent demà segon diumenge del mes, la missa reglamentària que es celebra normalment a les nou, serà traslladada a les vuit del matí. Deuen assistir-hi les dues congregacions.

POLITICA

Està assegurat l'ordre per al dia de les eleccions

Ahir a la nit, parlant amb els periodistes el delegat general d'Ordre públic a Catalunya, senyor Lluís, digué que, per les notícies que tenia de tota la Regió autonoma, regnava arreu la més completa normalitat i que podia assegurar que el dia de les eleccions no s'alterarà l'ordre públic, car controla d'una manera absoluta tots els ressorts de l'autoritat.

El lema del senyor Santaló "quan hi ha trompades, les dretes no voten" no podrà doncs aquesta vegada ésser posat en pràctica.

No podia menys d'ésser així governant com governen gent que no té de l'ordre públic el concepte partidista que en tenia l'Esquerra.

Que ningú, doncs, es deixi endur per cap temor — que fóra totalment infundat — i a votar tothom per la victòria de Catalunya.

El Carnet electoral, document d'identitat en les pròximes eleccions

Pel Ministeri de la Governació s'ha publicat una ordre en la qual hom diu que, per a facilitar l'emissió del sufragi dels electors sobre la identitat dels quals hi hagi dubtes, a què es refereix l'article 43 de la Llei Electoral de 8 d'agost del 1907 aquest Ministeri, a proposta de la Junta central del Cens electoral, ha tingut a bé disposar amb caràcter general, per a les eleccions convocades i per a les que es convoquin d'ara endavant, per a Diputats a Corts i regidors, que per als electors d'ambdós sexes, s'utilitzarà, a més dels mitjans que el sudit article expressa, actes o informacions notorials de coneixement, passaports expedits per l'autoritat governativa, altres generalment autoritzats pels funcionaris, dipositaris de la fe pública, judicial, extrajudicial, municipal i universitària, podent emprar-se a Catalunya, a més d'aquests documents, el Carnet electoral, establert oficialment a la sudita regió per la pròpia identificació.

La barbàrie esquerrana

Al altre botó de mostra: "Cádiz, 7. — Uns individus han entrat violentament al Centre de Dretes, i han destruït els mobles, fixers, candelles i les instal·lacions de l'enllumenat i el telèfon.

Posteriorment, ha estat detingut un individu anomenat Pico, acusat de dirigir el grup dels assaltants.

La campanya electoral

Es va accentuant la seguretat de la victòria

Que era impossible que les nostres terres tancament catalanes i per això mateix enamorades de tot ano que constitueix l'essència viva de la grandesa de Catalunya no haguessim reaccionat fortament contra aquells el procedir dels quals fou totalment contrari als interessos morals i materials de la nostra terra, era cosa ben sospitada de temps. El que potser no arribàvem a imaginar fou l'ampitud que prendria aquesta reacció, i ara la realitat ens mostra a cada dia que en la present campanya electoral van recorrent els nostres candidats i propagandistes les encontrades de la circumscriptió, que aquesta reacció és enorme, ultrapassa tot el que es suposava, fins al punt que farà canviar el dia 16 la fesomia electoral de tota la circumscriptió. Les adhesions que va guanyant la candidatura del "Front Català d'Ordre" superen totes les esperances. Mai no havíem vist de tant aprop, tan a l'abast la victòria. Que aquesta seguretat, però, no sigui motiu per un detallament o una minva de les activitats proselitistes. Si aguantem fermes la campanya en els tons d'activitat i intensitat amb què s'ha portat fins ara, com així serà, la victòria serà nostra.

Ahir a La Bisbal

Conforme anunciarem, ahir alguns dels nostres candidats i acompanyants estigueren a visitar els amics de La Bisbal

Amb altres personalitats hi havia els senyors Ayats i Badia.

Es visita primerament "L'Escut Empornà" benemerita entitat catalanista, casa parat dels catalanistes bisbalencs, que ara acaba d'adquirir-se novament a Lliga Catalana.

Amb motiu de celebrar-se el mercat setmanal de La Bisbal, havien acudit a "L'Escut Empornà" no tan soament els catalanistes bisbalencs sino molts i molts amics de la comarca. Els amplis locals de la prestigiosa entitat estaven atapeïtíssims.

Els candidats foren acollits amb cordidores mostres d'entusiasme i tothom es mostrà decidit a punt per la lluita. Els nostres amics dirigents de la candidatura del "Front Català d'Ordre" s'entrevistaren amb nombrosíssimes comissions de pobles, donant les oportunes instruccions per assolir el dia 16 la més eficaç actuació de tots els elements que lluitar al nostre costat. De tot arreu les impressions que portaven els comissions eren absolutament satisfactòries.

Els candidats, després d'una reunió amb els elements directius dels partits polítics i agrupacions que a La Bisbal apoen la nostra candidatura, i d'haver deixat traçat el pla d'actuació, sortiren complagudíssims de l'aspecte que presenta la lluita en aquella comarca.

Realitzaren encara algunes altres visites d'importància, i retornaren a Girona, amb la impressió més falaguera.

Actes per avui i demà

Avui i demà, diumenge, continuarà amb més activitat si

cap la campanya la propaganda electoral per la circumscriptió.

La sola enumeració dels actes assenyalats dona idea de quina és l'activitat que desenvolupen, dintre del millor ambient, els propagandistes de la candidatura del "Front Català d'Ordre".

Per avui dissabte, visites a Puigcerdà i Llívia. A Espolla i Cabanes, a les 7 i les 8 de la tarda, respectivament, conferència a càrrec del senyor Enric Sala; a Sant Esteve d'en

Bas, miting en el que parlaran entre altres, el candidat senyor Ayats; a Olot, a la nit, reunió al Centre Catalanista amb assistència de diversos candidats, dels elements directius de les entitats que apoen la candidatura en aquella ciutat i comarques, per tal de deixar senyalat el pla a seguir en aquella part de la circumscriptió.

Per a demà diumenge, a diverses hores hi ha anunciats actes públics, en els quals parlaran alguns dels candidats. A Vidreres, Caldes de Malavella, Puigcerdà, Santa Coloma de Farners, Sant Hilari Sacalm, Artífies, Breda, Hostalric, Pals, i d'altres poblacions si ho permeten els itineraris fixats.

Pot ben dir-se doncs que tota la comarca està vibrant en aquests moments d'entusiasme, del patriòtic entusiasme que el dia 16 unirà amb el triomf la candidatura del "Front Català d'Ordre".

VIDA ESPORTIVA

El partit de demà: GIRONA - DONOSTIA

El Girona juga demà el darrer partit del campionat de Lliga. De fet el resultat no interessa, per quant la nostra classificació ja està degudament assegurada. Però cal decidir el primer lloc i si el Sabadell guanya a l'Arenes, el Girona pot passar a ocupar el primer lloc amb tots els honors.

Per això, el partit de demà és altament interessant. I cal elogiar el gest de la Directiva, en presentar el primer equip íntegre. I a la vegada el públic gironí aprofitarà l'oportunitat d'aquest encontre per a dedicar a l'onze gironí, els seus aplaudiments en premi a la brillant campanya que han realitzat.

demà debutarà a l'onze gironí el jugador Sala, que fins avui ha jugat amb el Sans.

Hi ha interès en veure el resultat d'aquest debut, i jugar aquesta adquisició, que segons se'ns informa s'ha realitzat de cara a la propera temporada.

Pronòstic

Avui el pronòstic és fàcil. Un triomf del Girona, net i merescut. Posem-hi un 4 a 0 i quedarem bé. Sempre i quant els nostres jugadors no s'adormin.

L'arbitratge

L'encontre de demà serà dirigit pel col·legiat català Armentgol. Déu vulgui que ho faci millor que en altres dies.

K.

LA SALVACIO DE LA VITICULTURA CATALANA

Els productors de vi de Catalunya, amenaçats de la ruïna per la desvalorització del vi, provocada per l'adulteració de que avui era objecte aquest producte, sense que es fes gairebé res per a evitar-li, desvalorització comporta l'allargament desmesurat de la collita amb la consegüent sobreproducció fictícia, que produï l'abaratiment dels preus fins a un punt que resultaven insuficients per a compensar els esforços de la producció, s'havien dirigit com a única esperança a l'ajuntament de Barcelona, demanant que deixés a les mans de les organitzacions viticultores, mitjançant un contracte adequat, la persecució del frau i de l'adulteració del vi, única manera d'aconseguir per l'interès veritable que posaran els propis viticultors en evitar que una i altra cosa siguin possibles, aconseguint-se així la revalorització del producte, i evitant la ruïna d'una branca tan important de l'economia agrícola de Catalunya.

Gràcies a les gestions fetes pel Diputat i actualment candidat a la nostra circumscriptió senyor Joan Estelrich, junt amb el Secretari de la Secció Agrària de Lliga Catalana, senyor Enric Sala, l'ajuntament de Barcelona, en el Pla celebrat ahir acordà accedir plenament al a demanda dels viticultors, la qual cosa

ELIXIR ESTOMACAL
SAIZ DE CARLOS
(STOMALIX)

Guareix el mal d'estómac, l'acidesa, dispepsia, vòmits, diarrees en infants i adults, dilatació i úlcera de l'estómac; tonifica, ajuda les digestions i obre l'apetit. El seu ús és utilíssim per a totes les molèsties de **L'ESTÓMAC i dels INTESTINS**

Des del dia primer de febrer, tots els compradors d'un receptor PHILIPS, el podran tenir GRATIS.

Demaneu detalls al Representant Oficial:
Casa Herpu, P. Girbau
Ronda Dr. Robert. 35 - Tel. 201
GIRONA

ESTADI DE VISTA ALEGRE
CAMP DEL GIRONA F. C.

Diumenge dia 9 de febrer A les 3'15 tarda

Campionat de Lliga de futbol. - 2.ª Divisió

Donòstia F. C. **contra** **Girona F. C.**

ARBITRE COL LEGIAT PREUS POPULARS

